

Broj:

Podgorica, 26.12.2022. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f st 1 t.10 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list Crne Gore”, br. 33/12, 13/18 i 145/21) i člana 10 st. 1 i 2 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list Crne Gore”, br. 12/18), u postupku davanja mišljenja po zahtjevu Ministarstva kapitalnih investicija, a na osnovu prijedloga mišljenja direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 26.12.2022.godine donosi

MIŠLJENJE

Izdvajanje finansijskih sredstava u iznosu od 20.000 eura iz tekuće budžetske rezerve u korist „Montenegro Bonus“ d.o.o., a u svrhu osnivanja regionalne kompanije JONSKO-JADRANSKI PLINOVOD d.o.o, predstavljalo bi pomoć male vrijednosti (de minimis pomoć) shodno propisima kojima se uređuju pitanja državne pomoći.

O b r a z l o ž e n j e

Zahtjev

Ministarstvo kapitalnih investicija (u daljem tekstu: „Ministarstvo“) se Aktom broj: 03/2-302/22-12185/2 od 30.11.2022. godine, zavedenim u Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija“) pod brojem 05-430/22-905/1 dana 07.12.2022. godine, obratilo sa zahtjevom za davanje mišljenja u vezi sa prijedlogom informacije o određivanju „Montenegro Bonus d.o.o.“ za učešće u osnivanju regionalne kompanije „JONSKO-JADRANSKI PLINOVOD d.o.o.“

Uz predlog informacije za učešće u osnivanju kompanije, (u daljem tekstu: „Predlog informacije“), dostavljena je kopija objave u Službenom listu od 08.10.2013. godine, kopija potpisanog Pisma namjera o osnivanju kompanije Jonsko-jadranski gasovod i Društveni ugovor društva sa ograničenom odgovornošću JONSKO-JADRANSKI PLINOVOD d.o.o.

Predlog informacije

Predlog informacije su predstavljeni Jonsko – jadranski gasovod (IAP Ioaninan – Adriatic Pipeline) kao intergralni dio Trans – jadranskog gasovoda. Projektom IAP planirano je da se gasovodom poveže albanski grad Fiera i hrvatski grad Split, prolazeći pri tome kroz teritorije Crne Gore. Ukupna dužina gasovoda je oko 511 kilometara, pri čemu je dionica kroz CG duga

oko 96 kilometara od čega oko 37 kilometara cjevovoda bi bilo postavljano pod morem (offshore).

Nadalje, 25.09.2007. godine u Zagrebu su, Ministarva Hrvatske, Albanije i Crne Gore nadležna za oblast energetike pokrenula inicijativu za izgradnju IAP-a potpisivanjem Ministarske deklaracije. Ovoj inicijativi se pridružila i Bosna i Hercegovina. Vlada Crne Gore je odredila „Montenegro Bonus“ d.o.o. za operatora prenosnog gasa 8. oktobra 2013. godine, na osnovu člana 17 Uredbe o Vladi Crne Gore („Sl. list CG“ br. 80/08), a u vezi sa članom 193 Zakona o energetici („Sl. list CG“ br. 28/10 i 6/13).

Dana 15. februara 2018. godine, predstavnici operatora prenosnih sistema gasa Crne Gore, Hrvatske i Albanije, potpisali su u Bakuu Pismo namjere o osnivanju Projektne kompanije Jonsko-jadranski gasovod. Nakon toga, hrvatska kompanija Plinacro d.o.o. dostavila je kompanijama-potpisnicama Pisma namjere i predlog statuta IAP društva, radi davanja saglasnosti. Navedenu kompaniju bi osnovale preduzeća u državnom vlasništvu zemalja učesnica u IAP projektu: Plinacro iz Hrvatske, Albgaz iz Albanije, Montenegro Bonus iz Crne Gore, BH Gas iz Bosne i Hercegovine, sa podjednakim udjelom u firmi i sjedištem u Splitu. Kompanija bi obavljala poslove vezano za pripremu izgradnje gasovoda koji će prolaziti kroz navedene zemlje, promovisanja i sprovođenja aktivnosti od opšteg interesa za ugovornice projekta, kao što su: komunikacija sa EU organima, učestvovanje u radnim grupama nadležnih organa, saradnja sa internacionalnim tijelima i sl.

Navedeno je da se očekuje odluka Crne Gore o participaciji u navedenoj kompaniji, dok su ostale tri učesnice u svemu saglasne i spremne za potpisivanje Ugovora. Pri tome, svaka članica projekta zadržava pravo samostalnog obavljanja poslova pripreme, izgradnje i upravljanja gasovodom koji se odnose na dionicu Projekta koja se nalazi na teritoriji države u kojoj članica ima sjedište. Osnivački kapital društva iznosi 80.000 eura i sastoji se od 4 poslovna udjela. Montenegro Bonus, kao i ostale članice, preuzima poslovni udio nominalne vrijednosti od 20.000 eura, što predstavlja 25% osnovnog kapitala društva.

Predlogom informacije je navedeno da se projekat IAP nalazi na listama projekata od zajedničkog interesa između ugovornih strana Energetske zajednice i država članica Evropske unije, koje su od strane Savjeta ministara Energetske zajednice usvojene 2016, 2018. i 2020.godine. Pored toga, navedeni projekat nalazi se na Jedinstvenoj listi prioriternih infrastrukturnih projekata, koju je Vlada Crne Gore usvojila 17. januara 2019.godine.

Shodno navedenom, Ministarstvo kapitalnih investicija predložilo je sljedeće Zaključke:

1. Vlada je usvojila Informaciju o određivanju „Montenegro Bonus“ d.o.o. za učešće u osnivanju regionalne kompanije „JONSKO-JADRANSKI PLINOVOD“ d.o.o.
2. Vlada zadužuje Odbor direktora „Montenegro Bonus“ d.o.o. da preduzme aktivnosti u cilju osnivanja regionalne kompanije „JONSKO-JADRANSKI PLINOVOD“ d.o.o.
3. Zadužuje se Ministarstvo finansija, da iz tekuće budžetske rezerve obezbijedi sredstva u iznosu od 20.000 €, na ime osnivačkog kapitala društva

Ocjena

U svrhu donošenja Mišljenja, Agencija je prilikom ocjene uzela u obzir da se Prijedlog informacije odnosi na određivanje „Montenegro Bonus“ d.o.o. za učešće u osnivanju regionalne kompanije „JONSKO-JADRANSKI PLINOVOD“ d.o.o., u kojem će unijeti 20.000 eura novčanog kapitala, odnosno imati 25% udjela od ukupnog kapitala od 80.000 eura.

Dakle, kako se u konkretnom slučaju radi o davanju finansijskih sredstava u iznosu od 20.000 eura u tom slučaju bi se radilo o tzv. o **pomoćima male vrijednosti - de minimis pomoćima**.

Navedene de minimis pomoći su definisane Uredbom Komisije (EU), br. 1407/2013 o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na pomoći male vrijednosti (de minimis pomoći) (32013R1407, SL L 352, 24.12.2013).

Shodno navedenoj Uredbi gornja granica za pomoći male vrijednosti je do 200.000 eura tokom perioda od tri fiskalne godine, odnosno do 100.000 eura tokom perioda od tri fiskalne godine, ukoliko korisnik obavlja drumski prevoz tereta za najamninu ili naknada za iznose pomoći koji nisu u obliku novčanih pomoći, potrebno je pretvoriti u njihovu bruto novčanu vrijednost (ekvivalent subvencije). Pri računanju novčane vrijednosti transparentnih oblika pomoći koji nemaju oblik bespovratnih sredstava i pomoći koje se isplaćuju u više rata, potrebno je primijeniti tržišne kamatne stope koje preovlađuju u trenutku dodjele takvih pomoći. Svi privredni subjekti koje kontroliše (na pravnoj ili de facto osnovi) isti privredni subjekt moraju se smatrati jednim privrednim subjektom. Ako se jedan korisnik podijeli na dva ili više posebnih korisnika, pomoć male vrijednosti dodijeljena prije podjele, dodjeljuje se korisniku koji je od nje ostvario korist, što je načelno korisnik koji je preuzeo djelatnosti za koje je korišćena pomoć male vrijednosti. De minimis pomoći se ne mogu dodijeliti za izvoz ili za upotrebu domaćih proizvoda umjesto uvoznih, kao ni za finansiranje osnivanja i upravljanja distributivne mreže u drugim državama članicama. Pomoći za troškove učestvovanja na sajmovima, odnosno troškove studija, ili savjetodavnih usluga potrebnih za uvođenje novog ili postojećeg proizvoda na novo tržište u drugoj državi članici ili trećoj zemlji, obično ne čine pomoć za izvoz.

Prije dodjele de minimis pomoći, davalac pomoći mora od korisnika dobiti izjavu o drugim pomoćima male vrijednosti koje je preduzetnik primio tokom predmetne fiskalne godine i u prethodne dvije fiskalne godine, kako bi se utvrdilo da nova pomoć male vrijednosti neće preći gornju granicu za pomoći male vrijednosti.

Dodatno, pri dodjeli pomoći male vrijednosti davalac državne pomoći obavezan je da obavijesti predmetnog korisnika o dodijeljenom iznosu pomoći male vrijednosti i o tome da je riječ o pomoći male vrijednosti, izričito se pozivajući na predmetnu Uredbu.

Dokumenta o pomoćima male vrijednosti davalac de minimis pomoći čuva deset fiskalnih godina od datuma kada su dodijeljene i na zahtjev dostavlja Agenciji sve informacije koje Agencija smatra potrebnim kako bi ocijenilo jesu li ispunjeni uslovi za dodjelu, a posebno o ukupnom iznosu pomoći male vrijednosti koje je bilo koji korisnik primio na osnovu pravila o pomoćima male vrijednosti.

De minimis pomoć ne podliježe postupku prijave Agenciji, već se danom dodjele, unosi u registar de minimis pomoći <https://registri.azzk.me/>, za svakog pojedinačnog korisnika. Podaci o ukupno dodijeljenom iznosu de minimis pomoći dostavljaju se Agenciji, radi iskazivanja u Godišnjem izvještaju o dodijeljenoj državnoj pomoći.

Zaključak

Cijeneći dokumentaciju iz spisa predmeta, Izdvajanje finansijskih sredstava u iznosu od 20.000 eura iz tekuće budžetske rezerve u korist „Montenegro Bonus“ d.o.o., a u svrhu osnivanja regionalne kompanije JONSKO-JADRANSKI PLINOVOD d.o.o, predstavljalo bi pomoć male vrijednosti (de minimis pomoć) shodno propisima kojima se uređuju pitanja državne pomoći.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK SAVJETA
Dragan Damjanović

Dostavljeno:

- Ministarstvu kapitalnih investicija, Rimski trg 46
- u spise predmeta,
- arhivi